

Proszę zapisać temat w zeszycie.

Temat w podręczniku znajduje się na str. 208 – 214.

Przeczytaj.

Stwierdzenie, że „uczmy się przez całe życie”, zna chyba każdy. Jednak poza tzw. edukacją nieformalną (czyli np. uczeniem się w domu, w pracy czy podczas kontaktów z rówieśnikami) najczęściej nauka kojarzy się z kształceniem w szkole.

Szkoła jest instytucją kształcąca i wychowującą, ale szkoła to także wspólnota nauczycieli i uczniów.

W szkole funkcjonują **organy szkoły**, czyli osoby i grupy osób posiadające przypisane prawem kompetencje.

Do organów szkoły zaliczamy:

- dyrektora szkoły,
- radę pedagogiczną,
- radę szkoły,
- samorząd uczniowski.

Zdobywanie wykształcenia i bycie uczniem wiąże się z wieloma prawami, ale i obowiązkami.

Prawa ucznia

Podstawowymi prawami wynikającymi z najważniejszego aktu prawnego w Polsce, jakim jest Konstytucja RP, są:

- prawo do nauki,
- prawo do wychowania w rodzinie,
- prawo do wychowania bez przemocy,
- prawo do informacji,
- prawo do swobody myśli, sumienia religii,
- prawo do swobody wypowiedzi.

Natomiast prawami ściśle wynikającymi z obowiązku szkolnego i z nim związanymi są prawa do:

- zapoznania się z programem nauczania poszczególnych przedmiotów,
- zapoznania się z wewnątrzszkolnym systemem oceniania i oceny zgodnie z jego założeniami,

- właściwie zorganizowanego procesu kształcenia,
- opieki wychowawczej i zapewnienia warunków bezpieczeństwa,
- życzliwego podmiotowego traktowania w procesie kształcenia i wychowania,
- rozwijania swoich zainteresowań, zdolności i talentów na zajęciach lekcyjnych oraz pozalekcyjnych,
- powiadamiania go o terminie i zakresie pisemnych sprawdzianów wiadomości,
- odpoczynku w czasie przerw świątecznych i ferii,
- uzyskania pomocy w przypadku trudności w nauce,
- korzystania z opieki zdrowotnej oraz poradnictwa i terapii pedagogicznej i psychologicznej,
- korzystania z pomieszczeń szkolnych, sprzętu środków dydaktycznych, księgozbioru biblioteki i świetlicy tak podczas zajęć lekcyjnych, jak i pozalekcyjnych,
- uczestnictwa i udziału w organizowaniu imprez kulturalnych, sportowych i rozrywkowych na terenie szkoły.

Nad przestrzeganiem praw ucznia czuwa m.in. **Szkolny Rzecznik Praw Ucznia**, którym może być uczeń lub nauczyciel. Zasady funkcjonowania rzecznika określa statut szkoły.

Rzecznik podejmuje działania na wniosek zainteresowanego lub z własnej inicjatywy. W ramach swoich obowiązków dba o egzekwowanie i przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących uczniów. Może także proponować nowe przepisy dotyczące uczniów. Rzecznik uczestniczy w posiedzeniach rady pedagogicznej z prawem przedstawienia na jej forum problemów przestrzegania praw ucznia.

Obowiązki ucznia

Katalog obowiązków różni się w poszczególnych placówkach. Nie ma jednego „uniwersalnego”. Natomiast najczęściej powtarzają się następujące obowiązki:

- systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych i w życiu szkoły,
- noszenie wymaganych podręczników i przyborów szkolnych,
- przestrzeganie zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- odpowiedzialność za własne życie, zdrowie i higienę,
- bycie uczciwym i prawdomównym,
- dbałość o wspólne dobro, ład i porządek w szkole,
- dbałość o estetyczny wygląd szkoły i otoczenia,
- dbałość o honor klasy i szkoły,
- noszenie na zajęcia kultury fizycznej stroju gimnastycznego,
- udział w uroczystościach i imprezach organizowanych przez szkołę.